

**MUNKATERV A BERZSENYI DÁNIEL MEGYEI HATÓKÖRŰ
VÁROSI KÖNYVTÁR**

**KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERBEN
VÉGZETT MUNKÁJÁHOZ**

2018.

**AZ INTÉZMÉNY SZÉKHELYE: SZOMBATHELY
AZ INTÉZMÉNY VEZETŐJÉNEK NEVE: NAGY ÉVA**

Tartalom

1. Helyzetkép.....	3
1.1. Vas megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban.....	3
1.2. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve	7
2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások	11
2.1. Állománymenedzsment.....	12
2.1.1. Gyűjteményfejlesztés	12
2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása	14
2.2. Dokumentumszolgáltatás	16
2.3. Információs szolgáltatás.....	16
2.4. Közösségi szolgáltatások.....	17
2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékossgal élők számára.....	20
2.6. Szakmai képzés, továbbképzés	21
2.7. Eszközbeszerzés.....	21
2.8. A megyei könyvtár által a kistéleplési megállapodásban vállalt további szolgáltatás	22
3. Szolgáltató könyvtár	22
4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása	23
5. Kommunikáció dokumentálása	23

1. Helyzetkép

1.1. Vas megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban

A Berzsenyi Dániel Könyvtár **állami feladatként**, az 1997. évi CXL törvény 64. és 66. § alapján teljesíti **térségi szolgáltatási kötelezettségeit** folyamatos együttműködéssel, szakmai tanácsadással, helyszíni látogatásokkal és rendszeres szolgáltatás-szervezéssel. A megye települési adottságainak következményeként a térségi szolgáltatás **középpontjában a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer** működtetése áll, melynek **stabil pénzügyi hátterét a kiegészítő állami támogatás** biztosítja.

2018-ban, Vas megye 2016 településéből **201** helyen a könyvtári ellátást a **Könyvtárellátási és Szolgáltató Rendszer** biztosította. Az ellátott települések mindegyike község. A **nyilvános könyvtári** hálózat a megye **13 városára** és két községére (Gencsapáti, Táplánszentkereszt) korlátozódik. **A megyében könyvtári szempontból ellátatlan település nincs.**

Vas megye közkönyvtári rendszere		
Típus	Város	Község
- nyilvános könyvtár	13	2
- könyvtári információs és szolgáltató hely	0	201
Összesen	13	203

A nyilvános könyvtárak esetében a megyei hatókörű városi könyvtár szükség szerint ellát szaktanácsadói tevékenységet, segíti és koordinálja a statisztikai adatszolgáltatást, szakmai műhelynapokat, továbbképzéseket szervez, közreműködik a könyvtári szakértői vizsgálatokra való felkészülésben, illetve a vizsgálat során megfogalmazott hiányosságok pótlásának előkészítésében.

A **Berzsenyi Dániel Könyvtár** a **kulturális alapellátás** meghatározó, komplex, korszerű szolgáltatásokat nyújtó **alapintézménye**. Ebből következően természetes törekvése, hogy az általa működtetett **szolgáltató rendszer** is lehetőséget kínáljon a kapcsolódó települések valamennyi lakosa számára a **minőségi, könyvtári és információs szolgáltatások** igénybevételére, a **kulturális közösségfejlesztésre**. Az 1997. évi CXL. törvény 66 §-ban megfogalmazott szempontrendszer alapján 2018 legfontosabb prioritásai a következők:

✓ **alapszolgáltatások:**

- dokumentum-ellátás / gyűjteménygondozás:** folyamatos, a helyi igényekhez igazodó ellátás, a választék bővítése a kihelyezett gyűjtemények meghatározott részének tervszerű cseréjével. Előzetes igényfelmérésen alapuló folyóirat-választék. A kihelyezett gyűjtemények részben éves terven, részben személyi változáshoz kötött revíziója, a fölös és rongált állományegységek kivonása.
- közösségi szolgáltatások, közösségfejlesztés:** előzetes igényfelmérésen alapuló, az olvasást és a könyvtárhasználatot, illetve a digitális kompetencia fejlesztését segítő ingyenes tanfolyamok szervezése.

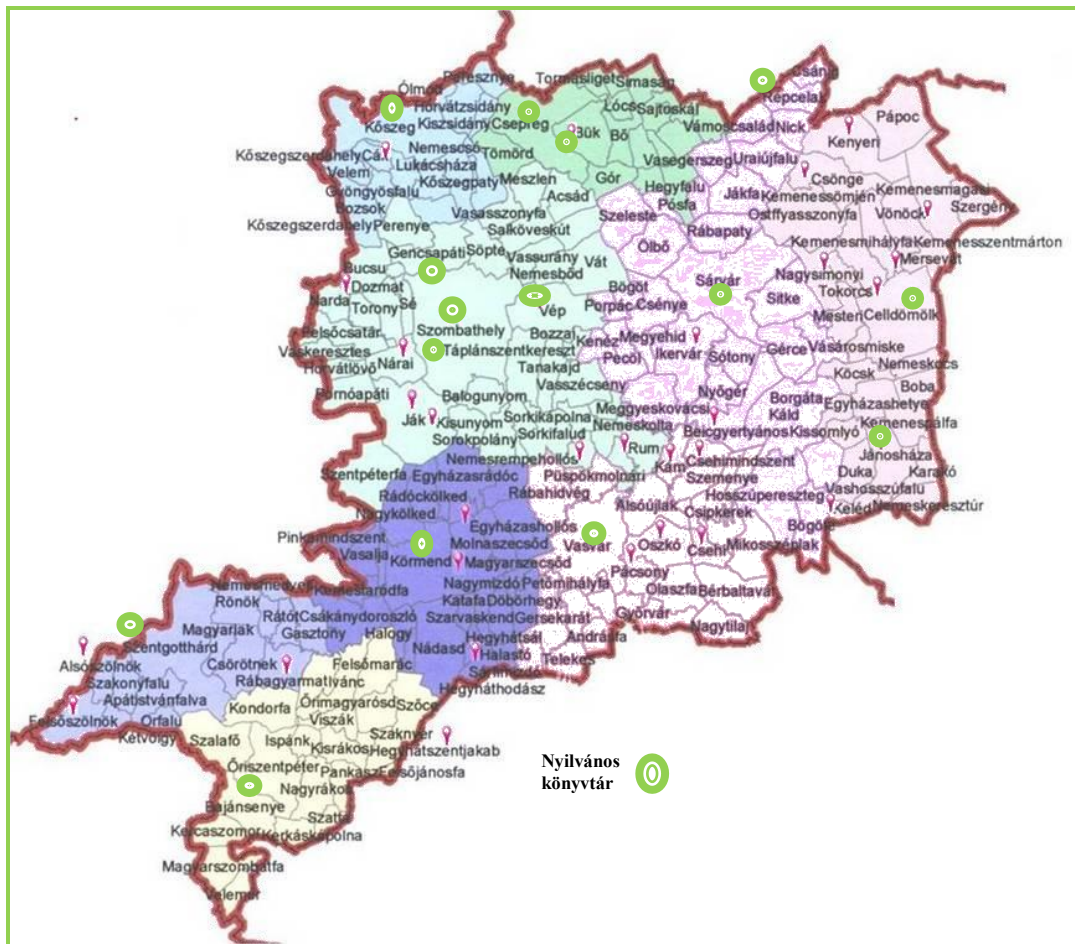
- **közhasznú, helyismereti információszolgáltatás:** elsődlegesen az önálló KSZR honlap teljes körű tartalomfeltöltésével és a VKSZR Facebook profiljának hatékonyabb gondozásával.
- **szakmai tudásmegújítás:** szakmai műhelynapok, alapfokú könyvtárosi tanfolyamok szervezése.
- **könyvtári nyomtatványok biztosítása.**
- ✓ **kiegészítő szolgáltatások:**
 - **IKT és eszköze fejlesztés:** technikai, informatikai és tárgyi eszköze fejlesztés.
 - **minőségbiztosítás:**
 - igényfelmérés: közösségi szolgáltatások
 - elégedettségvizsgálat: KSZR szolgáltatásokkal való elégedettség.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer által nyújtott **szolgáltatásokat** a rendszerhez kapcsolódó **201 önkormányzattal kötött feladat-ellátási megállapodás** részletesen tartalmazza. **Megújítása** részben a kulturális törvény változása, részben a 2013 óta eltelt öt év tapasztalata miatt **2018** aktuális feladata.

A minőségi szolgáltatások nyújtása mellett a **szolgáltatásszervezésnél** figyelni kell a **hatékonyságra** és a **gazdaságosságra** is. Ezek érvényesülése érdekében a Berzsenyi könyvtár meghatározott feladatokhoz kapcsolódó **szolgáltatásközvetítésbe** továbbra is **hat városi könyvtár**at von be, az előző évek tapasztalati alapján megújított, év végéig hatályos együttműködési megállapodással, amely továbbra sem változtat azon az alapon, hogy a **rendszer működtetéséért a teljes körű szakmai és pénzügyi felelősség a megyei hatókörű városi könyvtáré.**

Közvetlenül szolgáltató könyvtár	Közvetlenül ellátott szolgáltató helyek száma
Berzsenyi Dániel Könyvtár – Szombathely térsége	48
Kemenesaljai Művelődési Központ és Könyvtár – Celldömölk térsége	26
Körmendi Kulturális Központ, Múzeum és Könyvtár – Körmend/Őrség térsége	45
Chernel Kálmán Városi Könyvtár – Kőszeg térsége	14
Nádasdy Ferenc Múzeum, Művelődési Központ és Könyvtár – Sárvár térsége	32
Móra Ferenc Városi Könyvtár és Múzeum – Szentgotthárd térsége	14
Dr. Bendefy László Városi Könyvtár – Vasvár térsége	22

Vas megye könyvtárellátási térképe – 2018. január 1.

A KSZR hatókörébe további települések bevonását könyvtárunk nem tervezi.

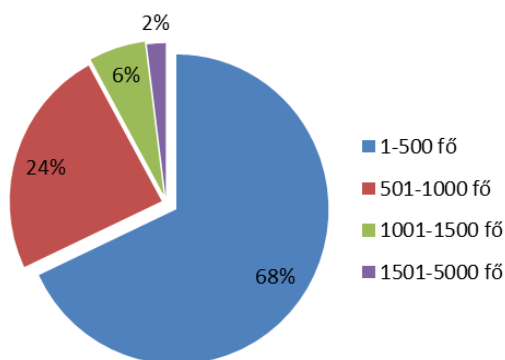
A **Vas Megyei KSZR** – a nemzetiségi önkormányzatokkal kötött külön megállapodás nélkül, a törvényi előírásoknak megfelelően – 2018-ban is folyamatosan végzi a megye **nemzetiségi településeinek** és az érintett **településrészeknek** (horvát, német, szlovén) anyanyelvű dokumentum-ellátását, és szervezi a nemzeti identitás megőrzését segítő könyvtári közösségi programokat. Helyi kezdeményezésre **új, német nyelvű gyűjteményrészt Vasszentmihály** településen alakítunk ki.

A nemzetiségi ellátáshoz kapcsolódó településeken összesen 6 551 fő él. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint a családi, baráti közösségben elsődlegesen használt nyelv szerint az érintett községekben élők 56%-a vallotta magát a horvát (2 138 fő), német (698 fő) vagy szlovén (869 fő) nemzetiséghez tartozónak.

KSZR szolgáltatást igénylő települések lakosság szám szerinti megoszlása 2017-2018

Könyvtárak		Könyvtárak száma (db) 2017	Könyvtárak száma (db) 2018	Lakosság-szám összesen 2018
Könyvtárellátási Szolgáltató Helyek	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0 - 500 lakosú településen	136	136	34 996 fő
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	48	48	32 846 fő
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	12	12	14 227 fő
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501 - 5000 lakosú településen	5	5	9 688 fő
Összesen	201	201	91 757 fő	
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján		17	17	6 511 fő
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma		8	8	9 354 fő
ebből megkötött megállapodások száma		0	0	0

A KSZR szolgáltatást megrendelő települések lakónépesség szerinti százalékos megoszlása

2017-hez képest a KSZR-hez kapcsolódó települések lakosság száma 1 474 fővel csökkent. A változás a községek népességszám szerinti megoszlását nem módosította. A szolgáltatást

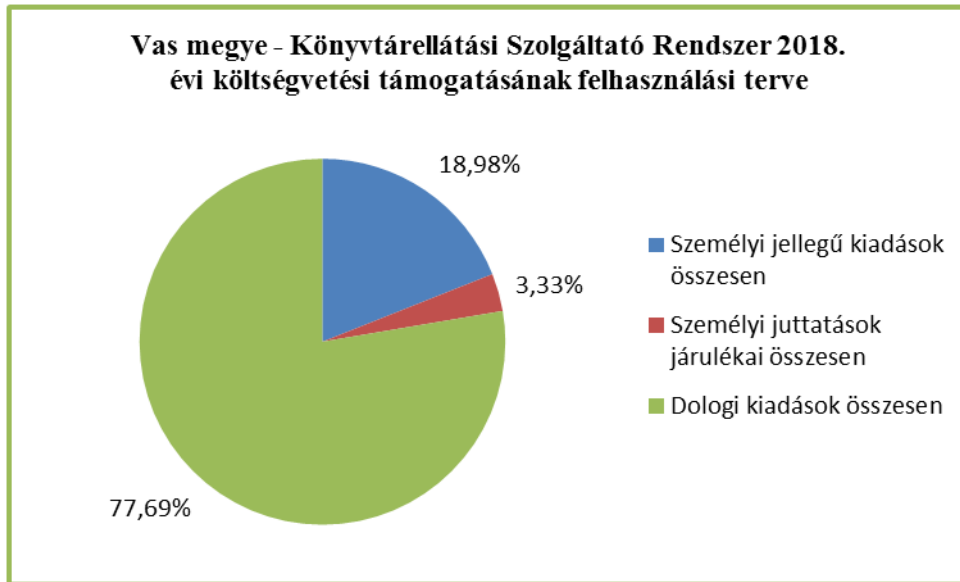
megrendelő **201 település 92%-a** továbbra is az **1 000 fő alatti** lakosságszámú kategóriába tartozik, és mindössze öt olyan van, ahol a népesség 1 501 és 5 000 fő között mozog.

Ilyen népességszám megoszlással, illetve annak tudatában, hogy aprófalvaink folyamatosan öregszenek, a könyvtárhasználat terén elért legkisebb erőlepes is becsülendő, és nem intézhető el egy *'ó csak ennyi?!'* megjegyzéssel. Minden használóért, és minden kölcsönzött dokumentumért a helyi szolgálatot biztosító munkatársainknak nagyon sokat kell tenni, kezdve a nyitva tartási idő pontos betartásától, a házhoz vitt dokumentumokon és a *'vasárnap délben is átmegyek a könyvtárba, ha kell egy könyv'* lehetőség biztosításán át a közösségi rendezvények aprólékos szervezéséig. Az általuk biztosított stabilitás nélkül az ellátás nem működik: egy-egy személyi változás helyenként romba döntheti a teljesítőképes helyi szolgáltatást, bár szerencsésebb esetben új lendületet is adhat, illetve ki is mozdíthat egy-egy szolgáltató helyet a holtpontról.

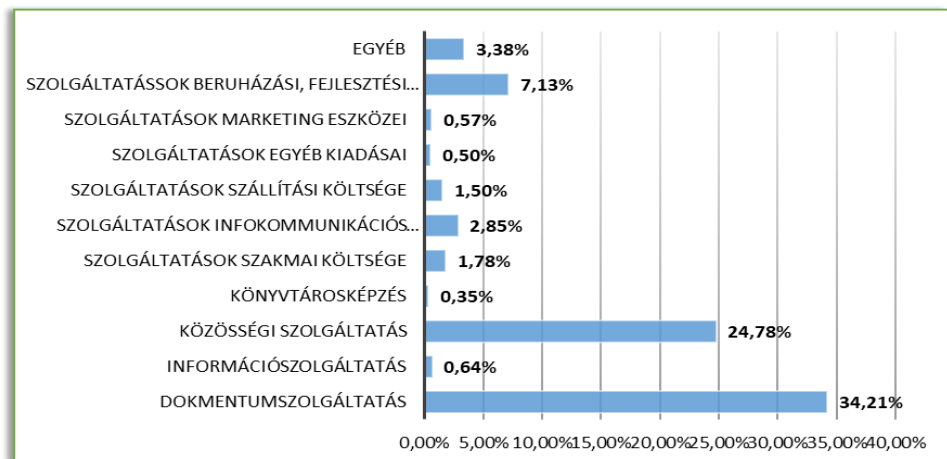
1.2. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

2018-ban a Berzsenyi Dániel Könyvtár a települési önkormányzatokkal kötött együttműködési megállapodások alapján a KSZR feladatok ellátásra **140 316 160,- Ft állami támogatásban** részesült. Ezt az összeget a BDK külön alszámlán kezeli, és kizárólagosan a feladatellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások finanszírozására fordítja, törekedve arra, hogy a felhasználás kiegyensúlyozott, gazdaságos és a települési igényekhez igazodó legyen. A felhasználás tervezetét Szombathely Megyei Jogú Város Képviselő-testülete – az előző évhez hasonlóan – előirányzat módosítással, április hónapban fogadja el.

A korábbi évekhez hasonlóan 2018-ban is **kiemelt finanszírozás** társul a **dokumentum-beszerzéshez**, melynek összegét 2017-hez képest emeltük (rendelkezésre álló keret 34,21%-a). Továbbra is **jelentős összeget** fordítunk az **olvasást és a könyvtárat népszerűsítő programok megvalósítására**, illetve a szolgáltató helyek **infrastrukturális fejlesztésére**.

Dologi kiadások bontása:

A KSZR szolgáltatáshoz biztosított központi forrás 2018. évi felhasználásának részletes tervét az alábbi táblázat mutatja:

Vas megye Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2018. évi költségvetési támogatásának felhasználási terve					
			Tény		
			kiadások	összesen	
Személyi jellegű kiadások összesen				26 636 000 Ft	18,98%
	Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra		4 356 000 Ft		
	Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai		22 280 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen				4 674 618 Ft	3,33%
	Személyi juttatások járulékai		4 674 618 Ft		
Dologi kiadások összesen				109 005 542 Ft	77,69%
Dokumentumszolgáltatás				48 000 000 Ft	34,21%
	Dokumentumbeszerzés összesen			48 000 000 Ft	34,21%
		Könyv	32 000 000 Ft		
		Folyóirat, napilap	12 000 000 Ft		
		Nem hagyományos dokumentumok	4 000 000 Ft		
	Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)		0 Ft		
Információs szolgáltatás				900 000 Ft	0,64%
	Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás		900 000 Ft		
Közösségi szolgáltatás				34 764 002 Ft	24,78%
	Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használatképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás		70 600 Ft		

	Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése		34 693 402 Ft		
Könyvtárosképzés, továbbképzés				490 000 Ft	0,35%
	Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)		490 000 Ft		
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége				2 500 000 Ft	1,78%
	Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtámasz, címkék, filmulux, olvasójegy stb.		500 000 Ft		
	Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képkeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.		2 000 000 Ft		
Szolgáltatások infokommunikációs költsége				4 000 000 Ft	2,85%
	Nem adatátviteli célú távközlési díjak				
	Adatátviteli célú távközlési díjak				
	Szoftverüzemeltetés, licenc díj, portálszolgáltatás díja		4 000 000 Ft		
Szolgáltatások szállítási költsége				2 107 540 Ft	1,50%
	Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szerviz)		500 000 Ft		
	Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsége		1 107 540 Ft		
	Postaköltség (egyéb postai küldemény)		500 000 Ft		
Szolgáltatások egyéb kiadásai				700 000 Ft	0,50%
	Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége Egyéb általános költségek Irodaszerek, egyéb nyomtatvány		700 000 Ft		
	Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülre - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól		0 Ft		
Szolgáltatások marketing eszközei				800 000 Ft	0,57%
	Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadványok, programmeghívók, hirdetés, reklámköltségek		800 000 Ft		
Szolgáltatások kisértékű tárgyi eszközei				0 Ft	0,00%

	Fejlesztő játékok, eszközök kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök		0 Ft		
Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége				10 000 000 Ft	7,13%
Egyéb, a fenti kategó- riákba nem sorol-ható tétel	Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek		5 000 000 Ft		
	Szállító jármű vásárlása		0 Ft		
	Szoftver- és adatbázisfejlesztés		0 Ft		
	Egyéb: könyvtári bútorzat		5 000 000 Ft		
				4 744 000 Ft	3,38%
	Egyéb anyagok irodalomnépszerűsítő foglalkozásokhoz		4 744 000 Ft		
Támogatás összesen				140 316 160 Ft	

2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások

A 39/2013. (V.31.) EMMI rendelet 4. §-ban megfogalmazott elvárások alapján a **Berzsenyi Dániel Könyvtár** az alábbi **szolgáltatásokat** biztosítja a megye **201 könyvtári szolgáltató helyén**:

- **Dokumentumszolgáltatás, gyűjteményfejlesztés**
 - ✓ Gazdaságos és változatos, a felhasználói igényekhez igazodó dokumentum-ellátás, a gyűjtemény sokoldalú hasznosítása (rendszeres csere, frissítés), időszaki kiadványok rendelkezésre bocsátása.
 - ✓ Az újonnan beszerzett dokumentumok könyvtári használatra előkészítve való átadása.
 - ✓ Állományvédelem (szükség szerinti köttetés lehetősége).
 - ✓ A KSZR állomány szakszerű nyilvántartása, gondozása, feltárása, elektronikus lelőhely információ szolgáltatása.
 - ✓ A fogyatékkal élők, nemzetiségek speciális gyűjteményi igényeinek kielégítése.
 - ✓ A helyben lévő állománnyal ki nem elégíthető használói igények teljesítése könyvtárközi kölcsönzéssel.
 - ✓ Személyi változás vagy egyéb el nem hárítható kár esetén a könyvtári kihelyezett gyűjtemény szakszerű átadása, ellenőrzése.
- **Információs szolgáltatás**
 - ✓ Közhasznú és közérdekű információs szolgáltatás.
 - ✓ A magyar könyvtári rendszer szolgáltatásainak közvetítése.
 - ✓ Helyismereti információk szolgáltatása.
- **Közösségi szolgáltatások**
 - ✓ Közösségi, az olvasást és a könyvtárhasználatot népszerűsítő programok szervezése.

- ✓ A digitális írástudáshoz kapcsolódó ismeretek megszerzését segítő ingyenes használóképző tanfolyamok.
- ✓ A szolgáltató hely használóinak bevonása az országos és megyei szervezésű könyves ünnepekbe, szakmai programokba.
- ✓ A helyi munkatárs idősekkel való kapcsolattartásának (pl. házi kölcsönzés, csoportos beszélgetés stb.) szakmai támogatása.
- ✓ A helyi társadalom közösségi ünnepei tartalmi összeállításának segítése.
- ✓ A társadalmi együttélést erősítő, diszkrimináció-ellenes, toleranciára nevelő programok szervezése.
- **Humán erőforrás fejlesztése**
 - ✓ Szakmai jártassággal nem rendelkező új kollégák részére az ellátandó feladatok elvégzéséhez szükséges ismeretek megszerzését biztosító alapfokú könyvtárosi tanfolyamok szervezése.
 - ✓ Szakmai továbbképzés, tanácsadás – szakmai műhelybeszélgetések.
- **Egyéb feladatok**
 - ✓ Tájékoztatás pályázati lehetőségekről, szükség esetén közreműködés a pályázatok elkészítésében.
 - ✓ Teljes körű könyvtár statisztikai adatgyűjtés és -szolgáltatás, az adatok elemzése.
 - ✓ A helyi munka dokumentálásához szükséges nyomtatványok biztosítása.
 - ✓ A könyvtári szolgáltatások igénybevételéhez szükséges informatikai eszközök, kísértékű tárgyi eszközök beszerzése.
 - ✓ Használói igényfelmérések és elégedettségvizsgálatok.
 - ✓ A KSZR szolgáltatások népszerűsítése, az azokról való sokoldalú tájékoztatás.
 - ✓ A szolgáltató helyek egységes arculati elemeinek kialakítása.

2.1. Állománymenedzsment

2013 és 2017 között a községi szolgáltató helyek **állománya jelentős mértékben megújult**: kivontuk a tartalmilag elavult, esztétikailag nem megfelelő és a használói érdeklődésre számot nem tartó dokumentumok jelentős részét. Ennek a munkának azonban még nem értünk a végére, 2018-ban tovább folytatjuk a gyűjtemények megtisztítását. Az új dokumentumok beszerzésénél az elsődleges cél, olyan kínálat biztosítása, amely a továbbiakban is segíti a 2013-tól országosan is élenjáró dokumentumkölcsönzés szinten tartását.

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

2018-ban a rendelkezésre álló **beszerzési keret gazdaságos felhasználásával általános használói igényeket kielégítő dokumentumkínálat** kialakítása a cél. A speciális, egyedi érdeklődésre számot tartó kiadványokat könyvtárközi kölcsönzés segítségével biztosítjuk. A választékot – elsősorban a népszerű, szórakoztató irodalom területén – a dokumentumok rendszerszerű cseréjével bővítjük.

2018-ban **48 000 000,- Ft**-ot szánunk **gyűjteményfejlesztésre**. Ez az összeg 7%-kal (3 000 000,- Ft) magasabb a 2017-re tervezett keretnél. A beszerzendő kiadványok dokumentumtípusok szerint megoszlása a következő:

Beszerezendő dokumentumtípus	tervezett darabszám	tervezett értéke ezer Ft-ban
könyv- és hangoskönyv beszerzés	16 000	32 000
folyóirat, heti-, napilap	1 400	12 000
nem hagyományos dokumentum (DVD)	900	4 000
egyéb	0	0
Összesen:	18 300	48 000

Az egyes dokumentumtípusok tervezett darabszámának meghatározásakor az alábbi szempontokat vettük figyelembe:

- könyv és hangoskönyv, egyéb: 2017. évi beszerzési átlagár (2 000,- Ft)
- folyóirat, heti- és napilap: folyóirat-kínálat megújításához kapcsolódó igényfelmérés eredménye
- nem hagyományos dokumentum (DVD): 2017. évi átlagár (5 000,- Ft)

Könyvtárunk törvényi kötelezettségének eleget téve 2018-ban is **közbeszerzési eljárással** választja ki azt a **szolgáltatót**, amely a legkedvezőbb feltételekkel kínálja beszerzésre az **egyedi állomány-nyilvántartásba kerülő nyomtatott dokumentumokat**. Elvárásaink az előző években kialakítottakhoz hasonlóak:

- megvételre a 2018-ben kereskedelmi forgalomba kerülő magyar és idegennyelvű könyveket kínálja, de szükség szerint biztosítson lehetőséget a Magyarországon 2009. január 1. után megjelent, a piacon jelenleg még fellelhető kiadványok pótlólagos beszerzésére is, kétheti szállítási/rendelési gyakorisággal;
- adjon lehetőséget a teljes körű elektronikus ügyintézésre (rendelés, reklamáció, szállítások nyomon követése, rekordletöltés);
- nem kereskedelmi célú tartalmi ismertetők biztosítása;
- szolgáltatasson adatokat a megrendelt dokumentumok formai és tartalmi feltárásához (bibliográfiai leírás, ETO-jelzet, tárgyszó, elektronikus formátum [HUNMARC]);
- a megvásárolt köteteket könyvtári használatra alkalmas szereléssel (raktári jelzet, sarok, egy-egy könyvkártya, katalóguskarton) szállítsa,
- a legkedvezőbb árengedménnyel kínálja az új dokumentumokat.

Az egyedi nyilvántartású, nyomtatott dokumentumok közül a közbeszerzési eljárás alól továbbra is mentesülnek a helyi vonatkozású kiadványok, melyek elsődleges beszerzési forrásai a helyi kiadók, szerzők, illetve a nemzetiségi anyanyelvi kultúra ápolását segítő könyvek. Esetükben a magyarországi elégtelen választék szükségesség teszi az anyaországokból történő közvetlen vásárlást.

A **nem hagyományos dokumentumok (DVD)** beszerzésénél alapvető elvárásunk:

- a kölcsönzési jogdíjas kiadványok forgalmazása;
- a terjesztő biztosítsa annak lehetőségét, hogy rajta keresztül a magyarországi legnagyobb film- és DVD-forgalmazók kínálata elérhető legyen.

Az **egyedi nyilvántartású dokumentumok szerzeményezésekor** továbbra is a **Berzsenyi Dániel Könyvtár** áll **megrendelői kapcsolatban a szállítókkal**. Ugyanakkor a rendeléseket – az ellátandó települések lakosságszáma alapján arányosan meghatározott keret erejéig – a

szolgáltatásközvetítésbe bevont városi könyvtárak kezdeményezik. A kiválasztott könyvek esetében a szállítmányok közvetlenül a városi könyvtárakhoz érkeznek, ahol gondoskodnak átvételükről, elektronikus állományba vételükről és kiszállításukról a körzetükhöz tartozó községi szolgáltató helyekre. A megrendelt nemhagyományos dokumentumokat (DVD) a Berzsényi Könyvtárba szállíttatja a forgalmazó, ahol megtörténik tételes átvételük, ellenőrzésük. Ezután kerülnek át a rendelést ténylegesen leadó, a dokumentumok feldolgozásáért és szolgáltató helyekre való kiszállításáért felelős térségközpontokba. A dokumentumellátásban közreműködő városi könyvtárakkal szemben elvárás, hogy 2018. szeptember 30-ig a rendelkezésükre bocsátott dokumentumvásárlási keret 70%-ról olyan számlával kell rendelkezni, amely már a Berzsényi könyvtárban van. Ugyancsak elvárás és kötelezettség az állományba vételt igazoló, a könyvtári integrált rendszerből kinyomtatott dokumentáció megküldése a dokumentumok átvételét követő 30 napon belül a központi könyvtárba.

Az **időszaki kiadványok** esetében a szolgáltató helyek kínálatát – tekintettel azok nyitva tartási gyakoriságára – napilapok előfizetésével továbbra sem bővítjük: elsődlegesen praktikus információkat nyújtó, illetve szórakoztató jellegű lapválasztékot kínálunk. 2018-ban a folyóiratok körének megújítását – a 2017. évi igényfelmérést követően – nem tervezzük. A folyóiratfűléség kizárólagosan tájegységi időszaki kiadványok és nemzetiségi anyanyelvű folyóiratok előfizetésével gyarapodhat.

A folyóiratok előfizetésének időtartama egy év. A kiadványokat közvetlenül a Berzsényi könyvtár rendeli, szállítási címként az igénylő községi szolgáltató hely elérhetőséget adva meg. Jelentős hányadukat (70%) a Magyar Posta Zrt-én keresztül szerezzük be a kedvezőbb és gyorsabb szállítási határidők, illetve a rugalmas ügyintézés miatt. A folyóiratok nyilvántartása a szolgáltató helyek feladata, az általunk biztosított folyóirat-nyilvántartó lapokon. A szállítás körüli esetleges problémák miatti reklamáció – a községi könyvtárak jelzése alapján – a BDK feladata.

2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

A megvásárolt újdonságok **elektronikus nyilvántartásba** vétele továbbra is a városi könyvtárak **Szikla21** és a megyei hatókörű városi könyvtár **OLIB 8.2** könyvtári integrált rendszerében történik. A **Vas Megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer honlapjának települési aloldalairól link** vezet a szolgáltató helyek kihelyezett állományáról informáló **elektronikus katalógusokhoz**.

A Vas megyei kistépülési ellátásban elvárás, hogy a megyei hatókörű városi könyvtár és a szolgáltatásközvetítésbe bevont városi könyvtárak legalább negyedévente egy alkalommal szállítsák ki a szolgáltató helyekre a vásárolt új dokumentumokat, illetve az állománymozgatásból származó, kínálatot bővítő csereállományt. A kiszállított dokumentumok mennyiségéről, a csereállomány mozgatásáról és a kihelyezett gyűjtemény nagyságának alakulásáról a közreműködő városi könyvtárak az adott negyedévet követő hónap 15-ig

kötelesek tájékoztatni ellátott településekre lebontott adatok közlésével a Berzsényi Dániel Könyvtárat.

Tovább folytatjuk a **községi szolgáltató helyek** állományának **tervezett** felülvizsgálatát. Ebben az évben a **körmendi térség öt településén** lesz ilyen jellegű tételes, teljes körű **állományellenőrzés** (Bajánsenye, Hegyhátszentjakab, Nádasd, Szaknyér, Viszák). Ezen kívül végezzük az évközi személyi változások miatt szükségessé váló, előre nem tervezhető állományellenőrzéseket is.

Tételes, teljes körű **állományellenőrzés nélküli apasztást**, az elavult, rongált művek nagyobb arányú selejtezését annak érdekében, hogy a helyszínen rendezett és használati értékkel bíró állomány álljon a használók rendelkezésére **négy településen** tervezzük (Nagysimonyi, Pápóc, Rum, Szergény). Ezen kívül a **nemzetiségi ellátásban** érintett községek közül **horvát nyelvű** állomány **selejtezését két** szolgáltató helyen (Horvátzsidány, Peresznye), **német nyelvű** állományt **egy** szolgáltató helyen (Alsószölnök), **szlovén nyelvű** állományt pedig **két** szolgáltató helyen (Alsószölnök, Felsőszölnök) tervezzük.

Az alábbi táblázat a VKSZR 201 települése állományának 2018. évi tervezett elektronikus feltárságát, a selejtezések szükségességét, a vonalkódolás, illetve a raktári jelzettel való ellátottság mértékét mutatja. A 2013-tól vásárolt dokumentumok elektronikus feldolgozottsága, vonalkóddal és raktári jelzettel való ellátottsága teljes körű. Ugyanez vonatkozik a 2004 és 2012 között a kistérségi ellátás részeként beszerzett kiadványokra is. A hiányosságok a korábbi időszak gyűjteménygyarapításának (központi ellátórendszer) hátralékai. Retrospektív feldolgozásuk mértéke szorosan összefügg a selejtezés gyorsaságával és hatékonyságával.

Település	Lakónépessége	A településen helyben lévő dokumentumok száma (cserelét nélkül)	A településen helyben lévő dokumentumok számának növekedése (cserelét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (%-ban)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok számának növekedése (%-ban)	A szolgáltató hely dokumentumállománya elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %) részben feltárt (becslés %-ban) nem érhető el (0 %)	A szolgáltató hely dokumentumállományának növekedése az elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %)	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becslés %-ban)	Selejtezendő dokumentumok tervezett százalékos aránya (becslés %-ban)	Raktári jelzetek megfelelősége (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Raktári jelzetek megfelelősége tervezett (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás arányának tervezett növekedése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)
Összesen	91 757	335 336	8 450	95	100	97	100	20	20	95	100	50	50
1-500 lakosú településen	34 996	180 400	5 070	97	100	98	100	15	15	95	100	50	50
501 - 1000 lakosú településen	32 846	86 600	1 690	80	100	97	100	15	15	95	100	50	50
1001 - 1500 lakosú településen	14 227	45 336	845	90	100	99	100	15	15	95	100	40	40
1501 - 5000 lakosú településen	9 688	23 000	845	85	100	85	100	25	25	90	100	50	50

2.2. Dokumentumszolgáltatás

Kistelepüléseink dokumentumszolgáltatását kétféle módon oldjuk meg:

1. kihelyezett KSZR gyűjteményt új beszerzésekkel és csereanyaggal bővítjük,
2. biztosítjuk más könyvtári gyűjtemények dokumentumanyagához való hozzáférést (eredeti dokumentum, másolat).

Amennyiben a 2018-ra tervezett egyedi állománynyilvántartásba kerülő dokumentumok teljes mennyiségét beszerezzük, egy szolgáltató helyre **átlagosan 84 kötet új dokumentum** és **7 féle folyóirat** kerülhet ki. A kiszállított új könyvek és DVD-ék mennyiségét **cserelétéekkel** növeljük, így biztosítva, hogy a szakmai ajánlásokban elvárt éves **választékbővülés** teljesülhessen (**150-200 kötet/szolgáltató hely**).

Második esetben, a **helyben lévő gyűjteményekkel ki nem elégíthető igényeket könyvtárközi kölcsönzéssel** teljesítjük, elsődlegesen rendszeren belül, a KSZR könyvtárközi gyűjteményalapjának támogatásával. Az így sem teljesíthető kérések a Berzsényi könyvtár, illetve a feladatellátásba bevont városi könyvtárak közvetítésével kerülnek át az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerbe. Mivel a könyvtárközi kölcsönzés lehetősége minden településnek rendelkezésére áll, ha vállalja a kölcsönzés szabályainak betartását, kihasználása nagymértékben függ attól, hogy a helyi szolgálatot ellátó könyvtáros közvetíti-e az egyedi igényeket. Dokumentumokat kizárólag könyvtári szolgáltató helyek címére küldünk. A lejárt kölcsönzési határidejű dokumentumok könyvtárunkhoz ingyenes válaszküldeményként juttathatók el. Községeink könyvtárközi kérését egyaránt fogadjuk telefonon, faxon, e-mailen (szet@bdmk.hu), illetve személyesen is leadhatják azokat. **2018 végéig** mintegy **5%-os könyvtárközi forgalomnövekedéssel** számolunk, az alábbi forgalmi megoszlásban¹: Az egyedi kérések többsége a formális, informális oktatásban részt vevőktől származik.

A kistelepüléseknek könyvtárköziben küldött dokumentumok száma	
eredetiben	3 322
elektronikusan	70
fénymásolatban	65

2.3. Információs szolgáltatás

A Berzsényi Dániel Könyvtár **gyűjteményének** rendelkezésre bocsátásával biztosítja az információhoz és tudáshoz való szabad, korlátozásmentes hozzáférést. Folyamatosan fejleszti **honlapcsaládját** (www.bdmk.hu, www.vasidigitkonyvtar.hu), **online katalógusa 0-24 órában** rendelkezésre áll. Savariensia gyűjteménye széles körű **helyismereti információszolgáltatással** segíti a helytörténeti kutatómunkát.

2017-ben elkészült a **VKSZR önálló honlapja** (<http://www.vkszr.bdmk.hu>), amely lehetővé teszi, hogy a térségi szolgáltatási rendszerrel kapcsolatos legszélesebb körű információkat közzé tegyük, felhívjuk a figyelmet az aktuális eseményekre, a kistelepülési könyvtári rendezvényekre, továbbképzésekre, és bemutassuk községi szolgáltató helyeinket. A letölthető

¹ Az adatok csak a KSZR településekre vonatkozó könyvtárközi kéréseket tartalmazza.

dokumentumok menüpont tartalmazza a szolgáltató helyek adminisztrációs tevékenységéhez szükséges legfontosabb iratmintákat, az ellátási tevékenységhez kapcsolódó elégedettségvizsgálatok összefoglaló elemzését. A honlap szerkesztése a Berzsenyi könyvtár Szaktanácsadó és ellátórendszeri titkársága munkatársainak feladata.

Továbbra is működtetjük a VKSZR Facebook oldalát, amely szintén segítheti a tevékenységhez kapcsolódó friss információk közzétételét, a községi könyvtári rendezvények népszerűsítését (<https://www.facebook.com/Vas-Megyei-Könyvtárellátási-Szolgáltató-Rendszer-1329062107108028/?fref=ts>).

A **szolgáltatásközvetítésbe bevont városi könyvtárak** saját **honlapja** térségük egyedi információs igényei kielégítésének elsődleges forrása. Ennek támogatása és fejlesztése érdekében tovább folytatjuk a **tájegységi helyismereti információszolgáltatás** körének bővítését szolgáló **digitalizálási** programot. Ugyanakkor szükséges az érintett **hat városi könyvtár honlapján** a **térségi ellátáshoz** kapcsolódó **információk** megújítása, **aktualizálása**. Tovább kell folytatnunk azt a törekvésünket, hogy a **kistelepülések honlapján** is elérhetőek legyenek a **KSZR szolgáltatásokra** vonatkozó **információk**.

Folytatjuk az információs igények kielégítését segítő IKT eszközök beszerzését és kihelyezését községeinkbe (~30 korszerű számítógép beszerzése ~30 településre).

Az információszolgáltatás részeként nagy hangsúlyt fektetünk a **helyismereti információk közvetítésére**:

- folyamatosan bővül a központi könyvtár OLIB-adatbázisában a Vas megye településekről az **országos, megyei és helyi lapokban** megjelent **feltárt cikkek** száma, melyek bármikor könnyen **visszakereshetők**;
- **biztosított** a **kisebbségi anyanyelvi folyóiratok** (horvát, német, szlovén) helyismereti szempontú **feltárása**;
- **szükség esetén egységes arculatterv** alapján készítünk **szórólapot** a szolgáltató helynek, melyen a nyitva tartás adatai mellett az adott Könyvtár, Információs és Községi Hely szolgáltatásairól is tájékozódhatnak az érdeklődők;
- esetenként **irodalomkutatással, anyaggyűjtéssel** segítjük a községi szolgáltató hely tájékoztató munkáját: éves szinten 8-10 különféle irodalomkutatásra irányuló kérésre számíthatunk.

2.4. Községi szolgáltatások

A községi szolgáltatások terén az **elsődleges cél** olyan községi, minden korosztályt megszólító programok szervezése, ahol az **olvasás és könyvtárhasználat népszerűsítése** áll a középpontban, ahol a **praktikus ismeretek elsajátítására** éppúgy lehetősége van, mint a **digitális írástudás fejlesztésére**, az **elektronikus információszerezési technikák megismerésére**.

Annak érdekében, hogy ezt az elképzelést a helyi igényekkel összhangba lehessen hozni, mind a **201 településünkön igényfelmérést** végzünk, melynek **alapja** a koncepciókat tükröző **programajánló**.

A beérkezett programigényeket a megvalósításukhoz szükséges **pénzügyi forrás hozzárendelése** után **összesítjük**, majd valamennyi településünknek elküldjük a **visszajelzést** a 2018. évi KSZR által támogatott könyvtári programlehetőségeikről, törekedve a községek mind szélesebb körének bevonására az országos (Internet Fiesta, Országos Könyvtári Napok) és megyei (Ünnepi Könyvhét) rendezvénysorozatokba.

- Határidők:

programigénylők összesítése: január 30.

visszajelzések kiküldése: április 15. (összefüggésben a KSZR költségvetésének elfogadásával).

Az író-olvasó találkozókat, az olvasáskultúrát népszerűsítő és a hasznos ismeretek átadását szolgáló rendezvényeket közvetlenül a Berzsenyi Dániel Könyvtár Szaktanácsadói és ellátórendszeri titkársága szervezi. Ennek részeként

- folyamatosan, a betervezett időpontokhoz alkalmazkodva végezzük a rendezvények koordinálását (egyeztetés az előadókkal, helyszínekkel), és készítjük a kapcsolódó plakátokat, meghívókat,
- a plakátokat, meghívókat közzéteszük a VKSZR Facebook oldalán, illetve a rendezvényekről honlapunkon is tájékoztatást adunk,
- elkészítjük a rendezvények előadóinak felkérését, megbízási szerződését,
- gondoskodunk a megvalósult programok szakmai teljesítés igazolásáról, a felhasznált pénzügyi keret nyilvántartásáról,
- a lezajlott rendezvények dokumentációját (jelenléti ív, fotóanyag) archiváljuk, a kapcsolódó válogatott képanyagot feltesszük a Facebookra és a honlapra,
- végezzük –a szerzői jogi előírások alapján– programjaink bejelentését az Artisjus Irodához.

A programajánlónkban kínált rendezvénylehetőségek mellett települési **egyedi igények** megvalósítására is lehetőséget biztosítunk, amennyiben illeszkednek koncepciónkhoz. Ezért elsősorban a helyi szervezésű mesemondó, szavalóversenyek, helytörténeti vetélkedők és kiállítások megvalósulását támogatjuk.

2016-ban indult útjára *Babaolvasó-Ringató-Kerekítő* foglalkozássorozatunk. 2018-ban – ahogy 2017-ben is – szép számmal jelezték igényüket erre a rendezvényre a könyvtári szolgáltató helyek (44). Továbbra is népszerű a Berzsenyi könyvtár munkatársai által tartott *Meseláda* foglalkozás (76), és folytatni fogjuk a *Mesevarázs* című programunkat, melyet speciálisan a sorokpolányi gyermekközösségre dolgoztak ki a foglalkozások tartói.

2017-ben különleges élményt jelentettek Horváth Nikoletta újságíró, blogger író-olvasó találkozói. 2018-ban az elmúlt év végén megjelent új kötetének – *Kutyszív szeretet* – bemutatása köré szerveződnek találkozói. Visszatérő vendégünk Magos Judit, aki Demény kísérelőjeként mindig nagy sikert arat. Új előadássorozatként *Hidegzóna* címmel a skandináv krimik kedvelőinek is szervezünk olvasóköri beszélgetéseket Dr. Fűzfa Balázs

irodalomtörténész értő irányításával. Író-olvasó találkozó vendégeként Bosnyák Viktória, Dániel András, Hahner Péter és Nyulász Péter meghívását tervezzük. Az óvodás korosztály játékos, komplex esztétikai nevelését segíti a Triola Együttes *Vándortarisznya* programja gitárszóval kísért sok-sok mondókával, verssel és történettel.

Könyvtárunk gyermekkönyvtárának szervezésében tovább folytatódik a Könyvhódító többfordulós olvasásnépszerűsítő verseny. Tájégségi szinten 2018-ban is tervezzük a *Detektívsarok*, *Momó, a könyvmanó* könyvtárhasználati verseny meghirdetését, a *BeleLapozgató* című, a kötelező irodalom feldolgozását segítő sorozatunkat, és több, a magyar irodalomtörténet aktuális évfordulóhoz kapcsolódó könyvtári mesemondó és szavalóversenyt.

A Berzsényi Könyvtár által közvetlenül koordinált rendezvények mellett továbbra is számítunk a községekben szolgálatot teljesítő kollégák, a helyben élő pedagógusok, óvónők közreműködésére a kéthavi rendszerességű könyvtári kisfoglalkozások megvalósításában. **2018-ban 750** ilyen jellegű **rendezvénnyel számolunk**.

2018-ban 13 helyszínen tervezzük 20 órás számítástechnikai tanfolyam lebonyolítását.

2017-ben a KönyvtárMozi programsorozatának részeként **14 településen 60 alkalommal** került sor **filmvetítésre**. 2018-ban szeretnénk **bővíteni** a KönyvtárMozi hálózatához kapcsolódó vasi települések körét (**5 új helyszín bevonása**). **Különleges projektnek** ígérkezik a Kecskeméti Rajzfilmstúdió *Cigánymesék* sorozatára építő programunk, melynek helyszíne **Pinkamindszent** lesz. Az itt szervezett nyáreleji olvasótárbor a Cigánymesék szimbolikus eszköztárára építve szeretné bemutatni és minden résztvevőhöz közelebb hozni a romatársadalom kultúrtörténeti és néprajzi hagyományait. Természetesen tovább folytatjuk a 2017-ben sikeresnek bizonyult, a magyar filmtörténet csomópontjait bemutató, szakértői bevezetővel kiegészített vetítéssorozatunkat is.

A praktikus, hasznos ismeretekhez kapcsolódó rendezvényeinket 11 témakör köré csoportosítva kínáljuk az érdeklődőknek:

Biztonságban? Biztonságban!

Nyelvünk titkai

Hagyományok és értékek

Sporttörténet

Egészséges életmód, család, test-lelki egészség

Távoli tájakon

Természettudományos kalandozások

Filmművészet

Történelemről mindenkinek

Másképp látjuk!

Technikai érdekességek

A **kisebbségi anyanyelvi kultúra ápolásához** kapcsolódva 2018-ban **12 rendezvény** szervezését tervezzük. **Egyedi programnak** ígérkezik a **peresznyei** könyvtári szolgáltató hellyel közösen tervezett, a helyi **gradistyei horvát hagyományok, nyelvi sajátosságok** bemutatását célzó foglalkozássorozat.

Tervezett programok száma – 2018. Vas megye

A program típusa, mely a KSZR szolgáltató könyvtár szervezésében valósult meg	KSZR állami támogatásból és saját forrásból		Európai Uniós és hazai támogatásból	
	lebonyolított programok száma	résztevők száma összesen (fő)	lebonyolított programok száma	résztevők száma összesen (fő)
Vetélkedők, versenyek	20	1000	0	0
Könyvtárbemutató	0	0	0	0
Tanítási óra iskolai csoportoknak	0	0	0	0
Könyvtári óra iskolai csoportoknak	10	210	0	0
Játékos tevékenység	237	4740	0	0
Tanfolyam, tréning	7	400	0	0
Előadás, konferencia	220	3300	0	0
Kiállítás	5	350	0	0
Könyvbemutató	60	1200	0	0
Műsoros, szórakoztató rendezvény	293	13410	0	0
Hangverseny	0	0	0	0
Filmvetítés	60	1500	0	0
Használóképzés	0	0	0	0
Digitális kompetenciafejlesztés	13	390	0	0
Egyéb	750	15000	0	0
Összesen	1 675	41 500	0	0
A programok, melyek egyéb szervezésben, egyéb forrásból valósultak meg a szolgáltató helyen (helyi pályázat, helyi önkormányzat, egyéb)	Lebonyolított programok száma	Résztevők száma összesen (fő)		
Rendezvények száma				
Ebből a használóképzést szolgáló rendezvény				
Összesen	1 675	41 500	0	0

2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékosággal élők számára

A Vas Megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerhez kapcsolódó települések többségén gyakorlat a **könyvtári dokumentumok házhoz szállítása** az idős és/vagy mozgásukban korlátozott emberek ellátása érdekében, illetve a helyben működő **nyugdíjas klubokkal, vöröskeresztes csoportokkal** kialakított szoros **kapcsolat**, annak érdekében, hogy a könyvtári szolgáltatásokkal a legrászorultabbak is elérhetővé váljanak. Ezen kívül

- a Berzsenyi Dániel Könyvtár központi gyűjteményére alapozva igény szerint biztosítjuk **hangoskönyvek könyvtárközi kölcsönzésének** lehetőségét,
- a KSZR gyűjtemény fejlesztésekor figyelünk – amennyi ezt a dokumentumkínálat lehetővé teszi – az **öregbetűs könyvek kínálatának** bővítésére,
- közösségi könyvtári programjainkat **egyes településeken** az ott működő **szociális otthon igényeire** is figyelve szervezzük (Acsád, Peresznye),
- kistelepülési könyvtárainkban 20 órás **ingyenes számítógépes tanfolyamok** szervezésével segítjük a **hátrányos helyzetben lévőket** a digitális alapismeretek elsajátításában,

- közreműködünk a központi könyvtárban, térségközpontú rendezvényként siketek és nagyothallók számára szervezett alapkészségeket fejlesztő számítógépes tanfolyamokban,
- olyan közösségi programok szervezésére törekszünk, melyek formálva a résztvevők szemléletét toleranciára, a hátránnyal élők elfogadására ösztönöznek.

2.6. Szakmai képzés, továbbképzés

A KSZR szolgáltatási rendszerében képzésére, illetve továbbképzésére az alábbi lehetőségeket kínáljuk Vas megyében:

- rendszeres továbbképzés szakmai napok keretében,
- egyéni szakmai tanácsadás: személyes találkozó, levél, e-mail, telefon,
- tanfolyamok indítása,
- írásos tájékoztatók készítése.

A községi szolgáltató helyek nem szakképzett munkatársait **alapfokú könyvtárosi tanfolyamon** készítjük fel feladataik ellátására a legfontosabb tudnivalók átadásával.

Tervezett létszám: 2 x 15 fő / tanfolyam

2013-ban indítottuk útjára *Községi Könyvtárosok Napja* című programsorozatunkat. **2018-ban hat alkalommal** tervezzük szakmai konzultációs napok szervezését a központi könyvtárban.

Tervezett létszám: átlag 30 fő / alkalom

Az Összefogás hetének nyitó rendezvényeként szervezzük meg a *XXIV. Vas Megyei Könyvtári Napot*. Témája: Olvasás – könyvtár - kompetencia.

A megyei hatókörű rendezvény tervezett létszáma 100 fő.

A szolgáltatásközvetítésbe bevont **városi könyvtáraknak két alkalommal** szervezünk szakmai **konzultációs napot** 2018 márciusában, illetve novemberében.

Egyéni szakmai tanácsadás

- helyszíni látogatások alkalmával – havi kiszállási terv szerint: közvetlen szóbeli segítséget adunk a települési könyvtáros munkájához, olvasószolgálati tevékenységéhez, kiegészítve a tanácsadást a kötelezően elvégzendő eszközléltárral;
- szükség szerinti tartjuk a kapcsolatot a fenntartó önkormányzatokkal: ennek részeként a törvényi határidő figyelembe vételével írásos tájékoztatást adunk településük könyvtári szolgáltató helye 2017. évi munkájáról, eredményeiről, az esetleges problémákról, a közösségi rendezvények tapasztalatairól és a 2018-ra tervezett könyvtári programokról;
- folyamatosan válaszoljuk meg az e-mailen, telefonon érkezett szakmai kérdéseket, és előzetes egyeztetés alapján személyes konzultációkat tartunk.

2.7. Eszközbeszerzés

2018-ban kisértékű tárgyi eszközök beszerzését nem tervezzük. A rendelkezésre álló forrás mintegy 7,13%-nak felhasználásával számítástechnikai eszközbeszerzést, illetve könyvtári berendezések korszerűsítését, cseréjét tervezzük.

2.8. A megyei könyvtár által a kistépülési megállapodásban vállalt további szolgáltatás

- Végezzük a szolgáltató helyek statisztikai adatszolgáltatáshoz kapcsolódó teendőket.
- Gondoskodunk a szolgáltató helyek használati előírásainak szakszerű megújításáról, a fenntartó önkormányzatokkal való egyeztetésről.
- Igény szerint szerkesztjük és közreadjuk a kistépülési szolgáltató helyek közkönyvtári szolgáltatásait népszerűsítő tájékoztatókat.
- Biztosítjuk a szolgáltató helyek használatának rögzítéséhez szükséges könyvtári ügyviteli nyomtatványokat.
- A könyvtári dokumentumok raktári rendjének biztosítása érdekében gondoskodunk a dokumentumok egységes felszereléséről, tájékoztató feliratokról, szakjelzőkről.
- Szükség szerint gondoskodunk a kihelyezett dokumentumok állagmegóvásáról, újrakötéséről.
- Közreműködünk minden olyan pályázat megfogalmazásában és megvalósításában, amely hozzájárul a KSZR szolgáltató helyek működési körülményeinek javításához, korszerűsítéséhez.

3. Szolgáltató könyvtár

A **Berzsenyi Dániel Könyvtár Vas megye legnagyobb és leghosszabb nyitvatartási idővel** (heti 64 óra) **rendelkező közkönyvtáraként**, közel félmillió gyűjteményével látja el feladatait. Fenntartója Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata. Tevékenységének pénzügyi forrása a megyei és állami feladatainak ellátását biztosító kiegészítő állami támogatás, amely kiegészül a fenntartó önkormányzat költségvetési támogatásával, saját bevételeivel és meghatározott feladatokra elnyert pályázati támogatásokkal.

Általános gyűjtőkörű közkönyvtár. Forrásértékű helyismereti Savariensia gyűjteményével a helytörténeti kutatómunka megkerülhetetlen bázisa. A kulturális törvény előírásainak megfelelően **ODR szolgáltató könyvtárként** fogadja és teljesíti a hozzáérkező könyvtárközi kéréseket (2017-ben a teljesített kérések száma: 4 157). **Megyei hatókörű könyvtárként** ellátja a kulturális törvényben meghatározott feladatokat. Kiadója az Életünk című irodalmi, művészeti és kritikai folyóiratnak.

A Berzsenyi Dániel Könyvtárnak **2017-ben 13 525 fő aktív használója** volt. **A kölcsönzött dokumentumok mennyisége 361 698 kötetet.** 1 beiratkozott olvasó átlag 17 alkalommal kereste fel a könyvtárat és 27 dokumentumot vitt magával. Napi átlagban személyesen 775 látogató kereste fel az intézményt és 1247 dokumentumot kölcsönzött. 2017-ben a központi könyvtár különböző rendezvényein (778) 24 381 fő érdeklődő vett részt.

A könyvtár **gyűjteménye** tavaly **11 249** könyvtári egységgel **bővült.** A gyarapodás **bruttó értéke 22 155 000,- Ft** volt, melyből a folyóiratok előfizetése 3 796 000,- Ft-ot tett ki. Munkatársi létszáma 46 fő, melyből szakmai munkakörben 34 fő dolgozott.

A **KSZR szolgáltatás** napi feladatait a **Szaktanácsadói és ellátórendszeri titkárság** végzi (három fő könyvtáros, egy fő rendezvényszervező, és egy fő gépkocsivezető/könyvtárkezelő osztott munkakörben). A beszerzett dokumentumok állományba vétele a feldolgozó osztály feladata. A községi könyvtárak olvasásnépszerűsítő programjainak megvalósításában – munkaidőn túli külön megbízással – a központi könyvtár olvasószolgálati munkatársai is részt

vesznek. A kötetzeti, javítási munkákat a könyvtár kötetzeti műhelye végzi. A feladatellátást az igazgató felügyeli.

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

A **Berzsenyi Dániel Könyvtár** szolgáltatásszervezésének alapelve a **partnerközpontúság**, a mindenkori belső és külső partnerek igényeinek kielégítése. A **Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer** a szakszerű feladatellátás mellett **ugyanezen alapelv** érvényesítésére törekszik a közösségi szolgáltató helyek munkatársaival, a fenntartó önkormányzatokkal, a szolgáltatásközvetítésbe bevont városi könyvtárakkal és a közösségi programok előadóival, közreműködőivel kialakított munkakapcsolata során.

Tanfolyamainkon elégedettségi kérdőív kitöltésével mérjük fel a képzés eredményességét, hatékonyságát.

2018-ban könyvtárhasználati kérdőívvel szeretnénk tájékozódni a **kistelepülési** könyvtárak használóinak körében arról, hogy mennyire elégedettek saját településük **könyvtári szolgáltatásaival**.

Tevékenységünk dokumentálásában 2018-tól nagy segítségünkre lesz a VKSZR **új honlapja** az ott elhelyezhető hírekkel, eseménynaptárral, fotógalériával. A dokumentumok kiszállítását, az állományok mozgását, az eszközbeszerzéseket, a könyvtárközi kölcsönzés adatait, a könyvtári programok megvalósulását és a résztvevők számát éppúgy külön **táblázatokban** tartjuk nyilván, mint a felhasznált költségeket.

A feladatellátás során keletkező **iratanyag** a **központi könyvtár iratkezelési szabályzata** szerint kerül iktatásra és megőrzésre.

5. Kommunikáció dokumentálása

Kommunikációs cél a KSZR szolgáltatás további népszerűsítése, széles körű tájékoztatás.

Célcsoportok:

- KSZR szolgáltató helyek potenciális használói, az érintett kistelepülések lakossága.
- Kistelepülési önkormányzatok.
- Helyi kulturális, oktatási intézmények, civil szervezetek.

A szolgáltatásnépszerűsítés eszközei:

- Egységes arculati elemek (logó) használata.
- KSZR rendezvényekhez kapcsolódó plakátok, meghívók készítése.
- Média megjelenés (rádió, TV, nyomtatott sajtó [megyei napilap, helyi újságok]) kezdeményezése.
- A KSZR Facebook oldalának és új honlapnak folyamatos feltöltése friss információkkal.
- Reklámanyagok (könyvjelző) készíttetése.

Szombathely, 2018. március 31.

Nagy Éva
igazgató